

Індекс споживчих цін грудня 2015 р. складає 100,7 відс.

Державний комітет статистики опублікував індекси цін (індекси інфляції) за грудень 2015 року. Індекс споживчих цін (ІСЦ/індекс інфляції) грудня 2015 року становив **100,7%**, з початку року – **143,3%**.

На споживчому ринку в грудні ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 1,7%. Найбільше (на 12,4%) подорожчали яйця. На 4,6–4,1% підвищилися ціни на овочі, масло, молоко, продукти переробки зернових; на 2,9–1,4% – сметану, цукор, сири, кисломолочну продукцію, соняшкову олію, хліб. Водночас на 2,1% та 2,0% подешевшали свинина та рис.

Ціни на алкогольні напої та тютюнові вироби знизилися на 1,9%, що пов'язано зі здешевленням тютюнових виробів на 3,4%. У той же час ціни на алкогольні напої зросли на 0,5%.

Одяг і взуття стали дешевшими на 1,7%, у т. ч. одяг – на 1,9%, взуття – на 1,5%.

У сфері охорони здоров'я ціни зросли на 1,1%, при цьому послуги лікарень подорожчали на 2,3%, фармацевтична продукція – на 1,0%, амбулаторні послуги – на 0,7%,

Зниження цін на транспорт у цілому на 0,1% пов'язано зі здешевленням палива та мастил на 0,6%. Разом з тим відбулося подорожчання транспортних послуг на 0,3%.

Подорожчання послуг освіти на 0,2% головним чином зумовлено зростанням плати за утримання дітей у дошкільних закладах на 0,9%.

Зведена таблиця №1
Індекси інфляції в 2001-2015рр.

2005	2006	2007	2008	2009	2010
101,7	101,2	100,5	102,9	102,9	11
101,0	101,8	100,6	102,7	101,5	11

Зведена таблиця індексів інфляції за період 1991-2015рр. [посилання/link]

Дати опублікування індексів інфляції в 2015 році

За даними Державного комітету

статистики України

Повертаючись до індексації. Роз'яснення Мінсоцполітики

Маніпулювання розміром доходу працівника для зміщення базового місяця, що використовується для індексації, та наступне зменшення розміру заробітної плати – може бути використаним як спосіб оптимізації механізму індексації.

Бухгалтерам буде цікавим в цьому питанні й роз'яснення Міністерство соціальної політики щодо прикладу порядку обчислення суми індексації у разі підвищення доходів випереджаючим шляхом, – лист від 05.08.2015р. №221/10/13715.

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35219001004117 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

05.08.2015 № 221/10/137-15

На № _____ від _____

Плиткан Т. В.

а/с 522
м. Чернівці
58001

Департамент стратегічного планування та аналізу разом з Департаментом заробітної плати та умов праці Міністерства соціальної політики України розглянув Ваше звернення і повідомляє.

Статтею 21 Закону України „Про оплату праці” визначено, що працівник має право на оплату своєї праці відповідно до актів законодавства і колективного договору на підставі укладеного трудового договору.

Відповідно до статті 97 Кодексу законів про працю України (далі – КЗпП) та статті 15 Закону України „Про оплату праці” форми і системи оплати праці, норми праці, розцінки, тарифні сітки, схеми посадових окладів, умови запровадження та розміри надбавок, доплат, премій, винагород та інших заохочувальних, компенсаційних і гарантійних виплат встановлюються підприємствами самостійно у колективному договорі з дотриманням норм і гарантій, передбачених законодавством, генеральною та галузевими (міжгалузевими) угодами.

Конкретні розміри посадових окладів (тарифних ставок) встановлюються власником або уповноваженим ним органом з урахуванням вищезазначених вимог.

Власник або уповноважений ним орган чи фізична особа не має права в односторонньому порядку приймати рішення з питань оплати праці, що погіршують умови, встановлені законодавством, угодами, колективними договорами.

Відповідно до статті 103 КЗпП про нові або зміну діючих умов оплати праці в бік погіршення власник або уповноважений ним орган повинен повідомити працівника не пізніше як за два місяці до їх запровадження або зміни.

Що стосується індексації грошових доходів, то відповідно до статті 5 Закону України „Про індексацію грошових доходів населення” (з урахуванням змін, внесених Законом України від 28.12.2014 № 76-VIII), проведення індексації грошових доходів населення здійснюється у межах

фінансових ресурсів бюджетів усіх рівнів, бюджету Пенсійного фонду України та бюджетів інших фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування на відповідний рік.

Обмеження проведення індексації передбачено для тих виплат, які фінансуються з бюджетів усіх рівнів.

Також повідомляємо, що відповідно до пункту 5 Порядку проведення індексації грошових доходів населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.07.2003 № 1078 (із змінами) (далі – Порядок), передбачено, що проведення індексації може замінюватись механізмом підвищення доходів працівників випереджаючим шляхом.

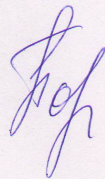
Так, передбачено, що у разі підвищення грошових доходів населення випереджаючим шляхом з урахуванням прогнозного рівня інфляції базовим місяцем вважається місяць, у якому мало місце таке підвищення.

Для проведення подальшої індексації або здійснення чергового підвищення доходів випереджаючим шляхом обчислення індексу споживчих цін здійснюється наростаючим підсумком починаючи з наступного за базовим місяцем.

Нарахування сум індексації або проведення чергового підвищення грошових доходів випереджаючим шляхом здійснюється з першого числа місяця, що настає за місяцем, в якому офіційно опубліковано індекс споживчих цін, на підставі якого нарахована сума індексації перевищить суму підвищення доходів випереджаючим шляхом у базовому місяці.

Приклад обчислення суми індексації у разі підвищення доходів випереджаючим шляхом з урахуванням прогнозного рівня інфляції наведено у додатку 5 до Порядку.

**Заступник директора Департаменту
стратегічного планування та аналізу –
начальник відділу**

Н. Підлужна

Обійти індексацію легально?

Можливо

Обов'язок індексації заробітної плати працівників інколи стає непосильною ношею для роботодавця. Адже виручка не збільшується, витрати бізнесу тільки ростуть. Джерело покриття витрат на індексацію зачасти відсутнє.

Що ж в такому разі можна зробити? Звільнити працівника і прийняти його на роботу за «старим посадовим окладом» – варіант, але в цій публікації розглянемо інше – маніпуляцію розміром заробітної платні.

Забігаючи наперед відзначимо, що такий варіант можливий лише у разі згоди працівників на повернення розміру заробітної платні до певного «початкового». Якщо така згода є, то схематично: спочатку збільшуємо посадові оклади на суму понад розміру індексації; після збільшення розміру заробітної плати невідкладно повідомляємо працівника про наступне зменшення заробітної плати до погодженого «початкового» рівня. Відтак, базовий місяць для індексації умовно обнуляється. За таким принципом залишається лише правильно витримати строки та належно все задокументувати.

Даний маневр, якщо не порушувати прав працівника є допустимим. Принаймні, Державна інспекція України з питань праці проти такого маневру не заперечує. Навіть при тому, якщо це відбудеться не один раз.

Лист Держінспекції праці – від 20.07.2015р. №1276/24/2/01/2216-15 подаємо нижче.

ДЕРЖАВНА ІНСПЕКЦІЯ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ПРАЦІ

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 288-10-00, факс: (044) 234-64-99 E-mail: dnp-kiev@ukr.net,
Код ЄДРПОУ 37567798, реєстраційний рахунок 35219001078797 в ГУДКСУ м. Києва, МФО 820019

Від 20.07.2015 № 1276/24/21/01/2016-15

На № _____ Від _____

Плиткан Т.В.

а/с 522, м. Чернівці, 58001

Про надання роз'яснень

Державна інспекція України з питань праці розглянула Ваше звернення від 03.07.2015 і повідомляє.

Порядок проведення індексації грошових доходів населення затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 17 липня 2003 року № 1078, відповідно до якого індексація грошових доходів населення проводиться у разі, коли величина індексу споживчих цін перевищила поріг індексації, який встановлюється в розмірі 101 відсотка. У разі коли особа працює неповний робочий час, сума індексації визначається із розрахунку повного робочого часу, а виплачується пропорційно відпрацьованому часу. У разі зростання грошових доходів населення без перегляду їх мінімальних розмірів місяць, в якому відбулося підвищення, вважається базовим при обчисленні індексу споживчих цін для індексації грошових доходів населення.

Відповідно до статті 103 Кодексу законів про працю України (далі – КЗпП України) про нові або зміну діючих умов оплати праці в бік погіршення власник або уповноважений ним орган повинен повідомити працівника не пізніше як за два місяці до їх запровадження або зміни. Статтею 97 КЗпП України встановлено, що власник або уповноважений ним орган чи фізична особа не має права в односторонньому порядку приймати рішення з питань оплати праці, що погіршують умови, встановлені законодавством, угодами, колективними договорами. Таке погіршення можливо виключно за погодженням із первинною профспілковою організацією або іншим уповноваженим на представництво трудовим колективом органом. Відповідно до статті 32 КЗпП України системи та розміри оплати праці є істотними умовами праці. У разі, якщо працівник не згоден на продовження роботи в нових умовах, то трудовий договір припиняється за пунктом 6 статті 36 КЗпП України.

Отже, у разі додержання вимог статей 32, 97 і 103 КЗпП України власник або уповноважений ним орган має право змінювати умови оплати праці в бік погіршення. Відповідальність за порушення вимог зазначених статей передбачена частиною першою статті 41 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Голова комісії з реорганізації

Коновалова 234-52-70

С. Дехтяренко

Індекс інфляції в липні 2015 р. – 99,0 відс.

Державний комітет статистики опублікував індекси цін (індекси інфляції) за липень 2015 року. Індекс споживчих цін (ІСЦ/індекс інфляції) липня 2015 року становив 99,0%, з початку року – 139,3%.

На споживчому ринку в липні ціни на продукти харчування та безалкогольні напої знизилися на 2,0%. Найбільше (на 21,6%) подешевшали овочі, у т. ч. капуста – на 31,8%, буряк – на 23,1%, морква – на 22,8%, цибуля – на 22,1%, картопля – на 19,3%. Крім того, на 6,1–1,1% знизилися ціни на фрукти, яйця, рис, продукти переробки зернових, на 0,7–0,1% – макаронні вироби, рибу та продукти з риби, соняшкову олію, молоко. Водночас на 2,0–1,6% подорожчали м'ясо та м'ясопродукти, цукор, сало.

Ціни на алкогольні напої та тютюнові вироби підвищилися на 1,7%, у т.ч. алкогольні напої – на 3,2%, тютюнові вироби – на 0,8%.

Зростання цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 0,2% відбулося головним чином за рахунок підвищення тарифів на каналізацію (на 2,3%), водопостачання (на 2,1%), а також квартирної плати (на 0,7%).

Ціни у сфері охорони здоров'я підвищилися на 0,6%, що насамперед спричинено зростанням цін на амбулаторні послуги на 1,1%.

Підвищення цін на транспорт у цілому на 0,2% пов'язано з подорожчанням перевезень залізничним транспортом на 1,0% та автомобілів на 0,8%. Разом з цим на 0,2% знизилися ціни на

паливо та мастила.

Ціни у сфері відпочинку та культури зросли на 1,5% в основному через подорожчання туристичних послуг (на 4,8%).

Подорожчання послуг освіти на 0,7% головним чином зумовлено зростанням плати за утримання дітей у дошкільних закладах (на 1,7%).

Зведена таблиця №1
Індекси інфляції в 2001-2015рр.

2005	2006	2007	2008	2009	2010
101,7	101,2	100,5	102,9	102,9	101,0
101,8	101,8	100,6	102,7	101,5	101,0

Зведена таблиця індексів інфляції за період 1991-2015рр. [посилання/link]

Дати опублікування індексів інфляції в 2015 році

За даними Державного комітету

статистики України

Індекс інфляції в червні 2015 р. – 100,4 відс.

Державний комітет статистики опублікував індекси цін (індекси інфляції) за червень 2015 року. Індекс споживчих цін (ІСЦ/індекс інфляції) червня 2015 року становив 100,4%, з початку року – 140,7%.

На споживчому ринку в червні індекс споживчих цін на продукти харчування та безалкогольні напої становив 100,0%. При цьому суттєво (у 2,3–1,6 раза) подорожчали буряк, картопля, морква. На 5,5–1,2% зросли ціни на цибулю, яйця, кисломолочну продукцію, безалкогольні напої, м'ясо та м'ясопродукти. Водночас істотно (на 57,3–45,5%) подешевшали огірки, помідори, капуста. На 4,7–0,9% знизилися в ціні рис, продукти переробки зернових, фрукти, цукор, риба та продукти з риби, молоко.

Ціни на алкогольні напої та тютюнові вироби підвищилися на 2,5%, у т.ч. тютюнові вироби – на 2,8%, алкогольні напої – на 1,7%,

Зростання цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 1,2% відбулося за рахунок підвищення тарифів на каналізацію (на 7,9%), водопостачання (на 7,8%), гарячу воду (на 7,5%).

У сфері охорони здоров'я ціни знизилися на 0,1%, що насамперед спричинено здешевленням фармацевтичної продукції на 0,7%.

Підвищення цін на транспорт у цілому на 1,1% пов'язано з подорожчанням перевезень залізничним і автодорожнім транспортом на 5,8% і 2,4% відповідно, а також автомобілів на 2,0%.

Подорожчання послуг освіти на 1,5% головним чином зумовлено зростанням плати за утримання дітей у дошкільних закладах (на 4,1%).

Зведена таблиця №1
Індекси інфляції в 2001–2015рр.

2005	2006	2007	2008	2009	2010
101,7	101,2	100,5	102,9	102,9	101,0
101,0	101,8	100,6	102,7	101,5	101,5

Зведена таблиця індексів інфляції за період 1991-2015рр. [посилання/link]

**Дати опублікування індексів інфляції в
2015 році**

За даними Державного комітету

статистики України